

روزنامه سیاسی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران
پنجشنبه ۲۳ مهر ۱۴۰۵ - ۴ جمادی الاول ۱۴۴۸
سال پیاپی هشتم - شماره ۷۷۲۱ - ۱۲ صفحه
قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

سر مقاله

ترکمانچای و رئالیسم ظریف

عبدالله گنجی
کارشناس سیاسی

متأسفانه در واکنش به این سخنان، برخی که نقد بلد نیستند، عصبانی می‌شوند و رگ گردن بر جسته و باب بر چسب و توهین - که از قضا خدمتی هم به ظریف است - باز می‌شود.

اما چند نکته:

حرف ظریف را اگر امروزی و اکتونی بفهمیم یعنی چه؟ یعنی برای حفظ ایران - و ایضاً جمهوری اسلامی - چیزی را واگذار کنیم. محل و مصادیق منازعه چیست؟ هسته‌ای، جزایر سه‌گانه، موشکی، ابراز برانث از حزب‌الله لبنان و یمن. آیا ما در شرایط و مر حله‌ای هستیم که باید چنین کنیم؟ یعنی در شرایطی هستیم که اگر جزایر را ندهیم باید بندرعباس و بوشهر را بدهیم؟ آیا در شرایطی هستیم که اگر اساس هسته‌ای را ندهیم باید نظام و ایران را بدهیم؟ حتماً خیر! چون ابعاد توانمندی تکنولوژی نظامی بومی ما اکنون (برخلاف دوران عباس میرزا) در اوج است.

ظریف می‌داند که تنها بند ترکمانچای که به نفع ایران است از هم‌ماش خفت‌بار تر است: «روسیه متعهد می‌شود از ولیعهدی عباس میرزا حمایت کند.» یعنی مسئله خاندان وقت قاجار خودشان بوده نه اراضی ایران. خاندان قاجار ترکمانچای را با هدف یک دستسازد شخصی - خانوادگی برای استمرار در حکومت ایران امضا کردند. آیا اکنون ما این گونه‌ایم؟ ما بالاترین شخصیت کشور یعنی آقای شهید را داده‌ایم که ترکمانچای امضا نکنیم و این برعکس قاجار است.

ظریف لابد می‌داند که آن روز، حاکمان مالک هم بودند و نظام موجود ارباب - رعیتی بود. امروز مردم مالک و حاکمان، مستأجر هستند. بنابراین آن روز یعنی سال ۱۲۰۶ شمسی کشور - ملت به معنای بعد از مشروطه وجود نداشت و مردم حاضر نبودند برای اینکه ملک پادشاه بماند، بجنگند. آیا کسی شنیده است کرمانی‌ها، افغانی‌ها، شیرازی‌ها، عرب‌های ایران، لر‌ها، بلوچ‌ها در دو طرف رود ارس شهید شده باشند؟ خیر! حتی فتوای جهادیه سید محمد مجاهد و کاشف الغطا در بسج مردم تأثیر ملموسی نداشت.

اما اکنون فقط ۸۰۰ جوان سیستانی از منتهی‌الیه شرق کشور، داوطلبانه و عاشقانه در ایلام و خوزستان شهید شده‌اند و نزدیک ۲۲۰ روز است ملت ایران از آبادان تا سرخس، از چابهار تا ماکو، در خیابان ایستاده‌اند و امام فرمود ملت ما بهتر از ملت رسول‌الله در حجاز و ملت امیرالمؤمنین در کوفه است. آیا این همانی حال و آن روز قاجاریه درست است؟

ایران آن روز، تکنولوژی نظامی نداشت و این ضعف بزرگ ویرانگر بود، امروز امریکا - صهیون فقط ۱ هزار بمب روی شهرهای موشکی ایران انداخته‌اند و دست از پا دراز تر برگشته‌اند و ناامید از نابودی توان تکنولوژی نظامی - بومی ایران هستند.

آن روز معرکه گردان انگلیس بود، امروز، همان گونه که امام در پذیرش قطعنامه ۵۹۸ سازمان ملل گفت، «مسئولین ایران به اتکالی خود و ملت خود تصمیم گرفته‌اند و از کسی اجازه نمی‌گیرند».

مقایسه عقلانی دکتر ظریف طبق نظر به‌های بین‌المللی موجود در کتب اشتباه نیست و با نظریه رئالیسم همسو است، اما ما با ایستادگی خود «رئالیسم ته‌اجمی» دشمن را بی‌خاصیت کرده‌ایم. مشکل ظریف ندیدن «تعین‌های محیطی» مبتنی بر بوم امروز ایران است. ان‌شاءالله سر از کتاب ترجمه بیرون بیاورند.

یادداشت‌های امروز

- ۲ تسلیم ایران‌تباران در تاریخ هیچ‌گاه منشأ مردمی نداشته است
مصطفی قربانی
- ۲ شمشیر داموکلس ایران
بر گلولی دنیای دیجیتال انتلاف دشمن
سیدعبدالله متولیان
- ۱۱ پایان نظم امریکایی در غرب آسیا
هادی محمدی
- ۱۰ قتل‌های دنیای دیجیتال پیش از وقوع شکل می‌گیرد
حسین قصبیحی

وزیر جدید با سلاح جدید می‌آید

مهر داد اخلاقی کتابچی، وزیر پیشنهادی دفاع از برنامه‌های تحولی خود به مجلس گزارش داد
تسلیمات جدید برای معادلات جدید، بازدارندگی ایران در مسیر تحول

| صفحه ۲ |

تاکتیک‌های جدید برای «صفر نفی هر مز» ۳ هفته به انتخابات امریکا

صفحه ۱۱

آقای خاتمی! دفاع از فلسطین هم اسلامی و اخلاقی است، هم حقوقی

● سجاده آذری | خبرنگار گروه اجتماعی

محمد خاتمی رئیس‌جمهور اسبق اخیراً در جلسه‌ای به بیان خاطراتی از سخنرانی خود در دانشگاه هاروارد در سال ۱۳۸۵ پرداخته و پاسخ خود به یهودیان را که خطاب به او گفته بودند «هدف شما نابودی اسرائیل است و به تروریست‌ها کمک می‌کنید» روایت کرده است.

خاتمی می‌گوید «از نظر اخلاقی، بشر بسیار هزینه داده تا نتوانسته این را به یک اصل تبدیل کند که اشغال و سرکوب، منشأ مشروعیت نیست، به همین دلیل است که اکنون فیلم‌هایی که در مورد مقاومت فرانسه در مقابل آلمان ساخته می‌شود، مورد ستایش قرار می‌گیرد. اگر اشغال، مشروعیت می‌آورد، اکنون فرانسه باید بخشی از آلمان می‌بود».

وی همچنین می‌گوید من در ادامه، از آن یهودی سؤال پرسیدم که «آیا اسرائیل به شکلی مسالمت‌آمیز ایجاد شده یا با اشغال؟ ما اشغال فلسطین را رد می‌کنیم، اما در امور آنجا حق دخالت نداریم و آزادسازی سرزمین قدس را حق خود فلسطینی‌ها می‌دانیم.» حتی رئیس‌جمهور اسبق تأکید می‌کند که «ما به لحاظ اخلاقی، از ملت فلسطین حمایت می‌کنیم، اما خودمان را به جای آنها در مقابل یک قدرت قرار نمی‌دهیم».

مسئله تعجب‌برانگیز در اظهارات خاتمی به عنوان رئیس‌جمهور اسبق جمهوری اسلامی ایران آن بخش از سخنان اوست که مدعی است ایران صرفاً از نظر اخلاقی اجازه دفاع از فلسطین را دارد و فقط فلسطینیان حق دفاع از خود را دارند و تأکید کرده هر چند ایران از نظر اخلاقی به دفاع از آنها می‌پردازد اما از نظر حقوقی این موضوع جزو حقوق ایران نیست.

این اظهارات از فردی که هشت سال رئیس‌جمهور ایران بوده و پیش از آن نیز در مناصب مختلف در

کشور مسئولیت داشته بعد است یک اشتباه لفظی ناشی از کپولت سن باشد.

دفاع ایران از فلسطین به هر شکل ممکن همواره سیاست اصولی جمهوری اسلامی ایران بوده و از آن جمله بیانات صریح رهبر شهید انقلاب در دیدار مسئولان نظام و سفرای کشورهای اسلامی در ۲۹ بهمن ۱۴۰۱ است که فرمودند: «امروز جمهوری اسلامی حرف دل مسلمانان مظلوم فلسطین را صریح و علنی بیان می‌کند. ما ملاحظه‌ای هیچ‌کس را نمی‌کنیم، حقیقت را با صدای بلند بیان می‌کنیم؛ از ملت فلسطین حمایت می‌کنیم، دفاع می‌کنیم، می‌گوییم هم که دفاع می‌کنیم؛ به هر طریقی بتوانیم از ملت فلسطین دفاع می‌کنیم. همین موجب شده دشمنان متحرک تر شوند و ایران هراسی راه بیندازند و آن کسانی که خودشان هم موظفند که لاقلاً به اندازه‌ای ما به فلسطین کمک کنند، با آنها هم‌صدا بشوند در مورد ایران هراسی.» این بیانات نشان می‌دهد جمهوری اسلامی نه فقط اخلاقاً بلکه شرعاً و به هر شکل ممکن در حال دفاع از ملت فلسطین بوده، هست و خواهد بود. اینک خاتمی در میانه جنگی که دشمنان امریکایی و صهیونیستی علیه ملت ایران و محور مقاومت تحصیل کرده‌اند تلاش دارد دفاع از فلسطین را در شرایطی که تمام دنیای غرب و امریالیسم پشت اسرائیل جانی‌تکار جمع شده‌است، تبدیل به حقی فلسطینی کند که مربوط به دیگر کشورها نیست و دفاع از فلسطین را به موضوعی اخلاقی تقلیل دهد، جای تعجب دارد. خاتمی در حالی در مسئله دفاع از فلسطین به یکباره از حیطه اخلاق به حقوق می‌رود و تلاش می‌کند آن را غیر حقوقی نشان دهد که اتفاقاً از نظر حقوقی نیز ایران و تمام کشورها و سازمان‌های بین‌المللی موظف به دفاع از حق تعیین سرنوشت فلسطینیان هستند.

حق تعیین سرنوشت یکی از اصول بنیادین حقوق بین‌الملل معاصر است. بر اساس این حق، هر ملت باید بتواند از اراده دربارۀ وضعیت سیاسی خود تصمیم بگیرد و مسیر توسعه اقتصادی، اجتماعی و

فرهنگی خویش را تعیین کند. همچنین ماده مشترک اول دو میثاق بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی و حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی مقرر می‌کند، همه ملت‌ها از حق تعیین سرنوشت برخوردارند و دولت‌های عضو این میثاق‌ها موظفند تحقق این حق را ترویج کنند و به آن احترام بگذارند. از سوی دیگر قطعنامه ۲۴۲ مجمع عمومی سازمان ملل متحد، ۱۹۷۰ نیز اعلامیه اصول حقوق بین‌الملل درباره روابط دوستانه و همکاری میان دولت‌ها، بر وظیفه هر دولت برای ترویج تحقق اصل حقوق برابر و تعیین سرنوشت ملت‌ها از طریق اقدامات مشترک و جداگانه، مطابق منشور ملل متحد، تأکید می‌کند.

حتی در پرونده دیوار حائل نیز دیوان بین‌المللی دادگستری بر حق تعیین سرنوشت فلسطینیان تأکید می‌کند؛ احداث این دیوار و نظام محدودیت‌های همراه آن می‌تواند آثار عمیقی بر وضعیت سرزمینی، جمعیتی و اجتماعی سرزمین‌های اشغالی داشته باشد و امکان تحقق حق تعیین سرنوشت فلسطینیان را مختل می‌کند. مهم‌ترین بخش نظر مشورتی دیوان در سال ۲۰۰۴ این بود که ضمن عدم شناسایی وضعیت غیرقانونی و لزوم خودداری از کمک و مساعدت کشورها به این مسئله، الزام به اقدام برای رفع موانع حق تعیین سرنوشت می‌کند. دیوان اعلام کرد همه دولت‌ها، با رعایت منشور ملل متحد و حقوق بین‌الملل، وظیفه دارند اطمینان حاصل کنند هر مانعی که از ساخت دیوار در برابر اعمال حق تعیین سرنوشت فلسطینیان ایجاد شده است، برطرف شود. این توضیحات از نظر حقوقی بسیار مهم است زیرا تعهد دولت‌ها را به «خودداری از مشارکت در تخلف» محدود نمی‌کند، بلکه رفع مانع ایجادشده در برابر اعمال حق یک ملت را نیز در برمی‌گیرد. خاتمی از همه این بدیهیات آگاه است، احتمالاً عاقدانه آنها را به زبان نمی‌آورد و بدتر، علیه منافع ملی ایران قلب واقعیت می‌کند.

جنگ به قلب اقتصاد دیجیتال رسید

● مهسا گرنیدی | خبرنگار گروه اجتماعی

محمدرضا قاسمی، مشاور فراکسیون هوش مصنوعی مجلس در گفت‌وگو با «جوان»، حمله مشروع به دیتاست‌های منطقه، این فقط یک احتمال نیست و در برخی حملات اخیر اتفاق افتاده است. بر اساس گزارش‌های رسمی، دومرکز داده شرکت آمازون (AWS) در امارات مستقیماً هدف قرار گرفته و یک دیتاستر دیگر در بحرین آسیب دیده‌است | صفحه ۳

ندا سلیمی:

موشکباران که شد
سراسیمه نوزادها را
در آغوش گرفتیم

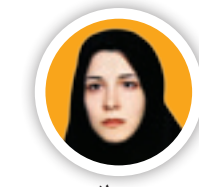

فرشته امینی:

درمان موفق‌مستلزم
همکاری بیمار و همراهان
با پرستار است

پرستار «همیشه آماده‌باش
در جدال مرگ و زندگی»
● محبوبه قربانی - نیر - ساری | خبرنگار گروه سبک زندگی
صفحات ۷۶ و ۸۵

سمیه مولایی:

پرستار در اوج اضطراب شغلی
به بیمار و همراهان آرامش
می‌دهد

محمد شریفی مقدم:

خانواده‌ها ناراضی‌تاز
خدمات درمانی را بر سر
پرستار خالی نکنند